

A horizontal, wavy line made of dashed white segments, resembling a path or a horizon line, spans the width of the page.

LIMINAAL DENKEN

creëer de verandering die je wilt door je
manier van denken te veranderen

Wat is liminaal denken?

Het woord 'liminaal' betekent grens, doorgang, portaal.

Het is niet de oude manier en ook niet de nieuwe manier. Het is eigenlijk geen van beiden maar ook tegelijk beiden te gelijk.

Het is een toestand van **desoriëntatie** of **ambigüiteit**.

Deze fase gaat vooraf aan het doorbreken naar een nieuwe manier van denken en handelen.

Functies en rollen die intrinsiek liminaal kunnen zijn:

- coach
- consultant
- therapeut
- leraar

Of deze rol ook natuurlijk wordt ingevuld vanuit liminaal denken hangt veelal af van de opvattingen en vaardigheden van de professional.

Zij moeten gericht zijn op:

- groei / ontwikkeling, en
- verandering

waarbij grenzen bewust wordt opgezocht, verbroken, verschoven of overschreden.

Succesvol liminaal denken is daarmee niet afhankelijk van een formele autoriteit, budget noch officiële opdracht.

DE KENMERKEN VAN LIMINAAL DENKEN:

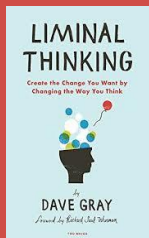
- zelfvertrouwen
- moed
- buiten het comfort treden
- psychologische wendbaarheid
- intrinsieke motivatie
- durven bewegen zonder autoriteit, budget, opdracht, procedure, regel of kader
- brede interesse
- nieuwsgierigheid
- de wil om te leren
- bereidheid om ideeën te testen / te valideren
- een uitnodiging voor tegengeluid
- een vergaand begrip van het materiaal* en het vermogen je zelf snel te verdiepen in de materie, branche, mensen en dynamiek.
*Ook overtuiging is materiaal.
- Heeft iets weg van zenboeddhisme en impact denken: een ideale wereld uitdenken vanuit een behoefte, *purpose* of impactdoel en je in het handelen te laten leiden alsof deze wereld er nu al is.

OVERTUIGINGEN

- Overtuigingen worden grotendeels gevormd tussen 9 – 11 jaar.
- De eigen ervaringen zijn bepalend voor de ervaren werkelijkheid.
- Leidende overtuigingen zijn dragers voor:
  - (groeps-)identiteit
  - sociale stabiliteit
- Overtuigingen geven structuur en betekenis aan het leven.
- Overtuigingen hebben zowel last als gemak van het *priming-effect*: focus op dingen die aan de behoeften voldoen.
- 'Een overtuiging is een verhaal in je hoofd, een oorzaak-gevolg keten.' Zonder erover te praten of je te verbinden/verenigen met gelijkgestemden, zijn overtuigingen onzichtbaar voor anderen.
- Overtuigingen worden gedeeld door verhalen.
- Overtuigingen deel je met anderen, samen deel je een 'Verhalen web', een gedeelde wereld. Denk ook aan de zogenaamde 'bubbels'.
- Overtuigingen worden gevoed door zelf dichtende logica. Om een veilig gevoel te hebben en het idee van controle te ervaren zoeken mensen naar 'feiten' die hun overtuigingen steunen. Als mensen het gevoel van controle kwijt raken, hebben ze sterker de neiging om in samenzweringstheorieën te geloven om deze te bedenken.

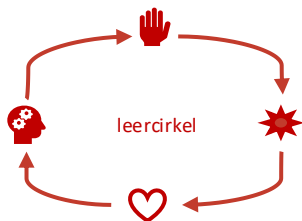
Dave Gray :

" De hele waarheid over de werkelijkheid is onkenbaar "

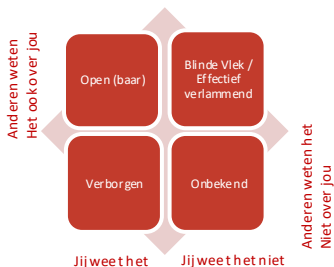

ENKELE MODELLEN LIMINAAL DENKEN

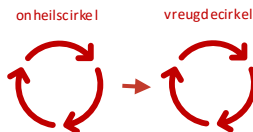
VAN LINIAIR NAAR CIRCULAIR

HET JOHARI RAAMWERK

POSITIEVE PSYCHOLOGIE

Denk bij theorie positieve psychologie ook aan:

- Cirkel van Acht – Martin Seligman
- Persoonlijke inzicht en groei – Yiftach Sagiv
- Cirkel van Invloed – Stephen Covey

HET SCARF-MODEL – DAVID ROCK

als	SCARF	dan
Erkenning	Status	Prestatie ↑
Voorspelbaarheid	Certainty	Politiek en roddels ↓
Autonomie	Autonomy	Initiatief nemen ↑
Erbij horen	Relatedness	Bijdrage ↑
Rechtvaardigheid / eerlijkheid	Fairness	Stap extra